

Talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2028-2029 laadintaohje sekä suunnittelukehys

KH 08.09.2026 § 167
166/02.02.00/2026

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnanvaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi vuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma, joka laaditaan kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma laaditaan siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Hyrynsalmen kunnan taloudellinen tilanne:

Hyrynsalmen kunnan tilinpäätös vuodelta 2025 oli 624 813,81 euroa ylijäämäinen. Konsernin osalta alijäämää kertyi -111 920,05 euroa. Kun tilikauden ylijäämä kirjataan taseeseen ylijäämäksi, kunnan taseeseen kertynyt ylijäämä on noin 5,9 miljoonaa euroa ja konsernin osalta 4,1 miljoonaa euroa. Peruskunnan lainakanta oli vuoden 2025 lopussa 894 €/asukas. Vuoden 2026 talousarvio on noin 515 000 euroa ylijäämäinen. Talousarvioon on hyväksytty lisämäärärahat käyttötalouteen yhteensä 11 600 euroa. Talous on toteutumassa suunnitellusti.

Ensimmäinen talousarvioraami vuodelle 2027 on 122 000 euroa ylijäämäinen. Peruskunnan vuoden 2027 talousarvion kulut kasvavat kuluvasta vuodesta samalla kun tulot pienenevät. Toimintakatteen raami nousee hieman kuluvasta vuodesta ja on noin 7,78 miljoonaa euroa. Saatavilla olevien veroennusteiden perusteella kunnan verotulot laskevat hieman vuonna 2027; arvio verotuloista on noin 5,97 milj. euroa. Valtionosuuksien arvioidaan olevan noin 2,55 miljoonaa, joka on noin 287 000 euroa kuluva vuotta vähemmän. Talousarvioraamin valmistelussa käytetyt ennusteet verotulojen ja valtionosuuksien kehityksestä perustuvat Valtionvarainministeriön ja Kuntaliiton ennusteisiin, ja ne voivat vielä loppuvuoden aikana muuttua.

Yleistavoitteet ja ohjeet vuoden 2027 talousarvion laadintaan ovat seuraavat:

- Toiminnan tuotot pidetään mahdollisuuksien mukaan lähes ennallaan, lukuun ottamatta tiedossa olevia vuokratulojen menetyksiä (erityisesti Kainuun hyvinvointialueen kunnalta vuokraamien toimitilojen neliömäärän pienentyminen).

- Laadintahetkellä käytettävissä olevien verotuloennusteiden mukaan kunnallisveron tuottotaso pienenee vuodesta 2026 n. 100 000 eurolla. Yhteisöveron tuotot puolestaan kasvavat n. 90 000 eurolla. Kiinteistöverossa tuloennuste on hieman kuluvaan vuoden tasoa korkeampi.
- Valtionosuudet ovat Kuntaliiton laskelman perusteella vähenemässä n. - 287 000 eurolla, n. 2,55 milj. euroon.
- Palkankorotusohjelma nostaa palkkoja 2,40 %, muuten palkkamenot pyritään pitämään ennallaan.
- Käyttötalouden nettomenojen kokonaiskasvussa tulosalueittain pyritään enintään 2 % kasvuun.
- Rakenteellisia uudistuksia ja investointeja tehdään siten, että pysyviä rakenteellisia säästöjä syntyy.
- Kuntayhteistyötä lisätään ja kehitetään niin, että se tuottaa rakenteellisia säästöjä sekä turvaa ja parantaa palvelujen saatavuutta.

Talousarvioesitystä laadittaessa toimielimien ja hallintokuntien tulee hyödyntää tilinpäätöksen 2025 toteumaa sekä alkuvuoden 2026 talousarvion toteumaa. Talousarvion yksityiskohtaisen valmistelun ja käsittelyn aikana tulosalueittaiset tavoitteet ja toimenpiteet käsitellään erikseen toimielimittäin. Raamiin voi tulla muutoksia myös verotulo- ja valtionosuusennusteiden tarkentuessa.

Esityslistan oheisliitteenä on talousarvion 2027 ja vuoteen 2029 ulottuvan taloussuunnitelman laadintaohje.

Lisätietoja asiasta antavat kunnanjohtaja Jouni Ponnikas, jouni.ponnikas@hyrynsalmi.fi, p. 040 5740 804 ja hallintopäällikkö Heini Pirttiäho, heini.pirttiaho@hyrynsalmi.fi, p. 044 7104 406.

KUNNANJOHTAJA:

Kunnanhallitus hyväksyy vuoden 2027 talousarvioraamin ja antaa ohjeet vuoden 2027 talousarvion sekä vuosien 2028-2029 taloussuunnitelman jatkovalmisteluun.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi esityksen sekä antoi ohjeinaan talousarvion jatkovalmisteluun: Käyttötaloudsmenoissa pyritään 0% kokonaiskasvuun. Investoinneissa toteutetaan ensisijaisesti vuodelle 2026 suunnitellut, toteutumatta jäävät investoinnit.